

Kuld IV, fundet 12. Maj. Reden var afsides beliggende, bygget i lille Rørholm paa lavt Vand og lidt større i Dimensioner end de øvrige. Æggenes Antal var 6. Derefter besøgte jeg ikke Reden før efter Ungerne Bortgang. Da laa der Skaller af udrugede Æg, og Reden var nedtraadt; det hele viste tydeligt, at Ungerne var opvokset her. Resultatet vides altsaa ikke.

Kuld V fandt jeg 21. Maj; det bestod af 1 stor, en Uges Tid gammel Unge, samt 1 nyklækket, der endnu knapt var tør. Endvidere var der 3 Æg, der senere viste sig at være sure. Den lille Unge døde senere. — Dette Tilfælde viser tydeligt, at Rørdrummen paabegynder Rugningen, før Kuldet er færdiglagt. Den store Aldersforskel her skyldes vel, at Ungerne er udklækkede af et af de første og et af de sidst lagte Æg.

Kuld VI. Saa sent som den 27. Maj fandt jeg et frisklagt — men sikkert omlagt — Kuld af Rørdrum. Æggenes Antal var kun 2, hvoraf det ene endda ikke var fuldskallet og delvis knust. 4. Juni var det tyndskallede Æg borte, og det andet laa i Vandet ved Siden af Reden. Der kom altsaa ingen Unger af dette Kuld.

11 af de ovenfor nævnte Unger blev ringmærkede med Ringe fra P. SKOVGAARD, Viborg. Det skal blive interessant, om man senere kan erfare noget om disse Fugles Skæbne.

Naar jeg paa Redaktørens Opfordring har angivet Stedet for Iagttagelserne, kan jeg ikke undlade at meddele, at Færdsel af uvedkommende paa Terrænet i Vest Stadil Fjord af Hensyn til Freden ikke kan tillades. Ornithologer, der ønsker at gæste Fjorden, maa forinden henvende sig til og træffe Aftale med Forf.

ROVFUGLETRÆK VED FALSTERBO

AF

Å. VEDEL TÅNING

For nogle år siden søgte jeg i LEHN SCHIØLER'S Danmarks Fugle III, 1931, p. 100—101, på grundlag af de spredte optegnelser og notitser, der findes i dansk faunistisk litteratur at give en oversigt over hvepsevågens efterårstræk. Det er jo en kendt sag, at trækkets maximum falder omkring slutningen af

august og et stykke hen i september (jeg angiver l. c. $\frac{25}{8}$ og $\frac{13}{9}$, som grænser for de iagttagne store træk), og det er også kendt, at hovedmængden af hvepsevåger her i landet kommer over Syd-Sjælland, hvilket allerede noteredes af H. B. MELCHIOR for over 100 år siden. Det var blevet mig klart under udarbejdelsen (1928), at for at se et stort træk af hvepsevåger om efteråret måtte man først og fremmest have specielle vejrforhold sidst i august og for det andet slå sig ned på Sveriges yderste sydspids, idet der her måtte være størst chance for at se skarerne drage mod sydvest, da Syd-Sverige måtte virke som en slags ruse, der samlede de trækkende våger, indtil de ved Falsterbo gik ud over Sundets sydlige del.

Vejr og personlige forhold havde hidtil forhindret mig i at søge at komme til at overvære et sådant stort efterårstræk af hvepsevåger, men da vi sidst i august 1931 havde haft blæsende koldt vejr med nordvestlige vinde, som de allersidste dage i måneden slog om til svage, sydøstlige vinde med sol, stille, højt, klart vejr og varme, mindedes jeg mit gamle forsæt at få dette træk at se og mindedes desuden afdøde ANDERS PEDERSEN's ord: »Har det, som saa almindeligt, været Vestenvind med Kulde, Storm og Regn fra ca. 20. til 27. August, da bliver Hvepsevaagernes Flokke til endeløse Skarer....« (D.O.F.T., IX, 1916—17, p. 153).

Den 29. august tog jeg, da jeg havde nogle få dage til min rådighed, over Malmö til Falsterbo i strålende vejr, som holdt sig i hvert fald, til jeg atter den 2. september vendte hjem. Og jeg kan straks her bemærke, at jeg på disse få dage sikkert så flere rovfugle, end jeg tilsammen havde set i Danmark i de sidste 20 år. Kun i Øst-Afrika har jeg i december 1929 set lignende antal. Men det blev ikke først og fremmest hvepsevågerne, og ikke dem alene, jeg så.

Allerede fra toget mellem Malmö og Skanör-Falsterbo sås om formiddagen ($\frac{29}{8}$) en del spurvehøge og enkelte større rovfugle, musevåger eller hvepsevåger, dels flyvende over, dels flyvende fra hegn til hegn o. l. Ankomsten til Falsterbo gik jeg ved middagstid forbi kirken ud i den del af Stadsparken, hvor spredte fyr og gran danner klynger på de tilgroede klitter. Det var stegende varmt og kun svag luftning af sydøst. Overalt var der rovfugle, glidende over, smuttende fra fyrretræ

til fyrretræ, kredsede mellem bevoksningerne; flertallet var spurvehøge, hvoraf jeg f. eks. en gang uden særlig stort synsfelt kunde tælle 26 i luften på samme tid, desuden enkelte tårnfalke samt enkelte musvåger (subsp.?)¹, en enkelt gang øjensynligt også en hvepsevåge. Jeg var meget forbavset, — var dette ikke varnehallucinationer? Lidt senere på dagen faldt der mere ro over fuglene, men da jeg om aftenen i skumringen krydsede Stadsparken af, var der snart sagt en spurvehøg i hvert et træ, — slog man med stokken på fyrretræernes eller granernes stammer, tumlede oftest en spurvehøg ud; jeg antager, at jeg jog langt over hundrede op på denne måde, så der må sikkert have været adskillige hundrede i den ikke særlig store park.

Næste morgen var der meget få tilbage; jeg så kun 6—7 stykker på en timestid. I løbet af dagen (³⁰/₈, sol efter morgentåge, sydøstlig vind) sås stadig enkelte spurvehøge og ganske enkelte tårnfalke og våger trækkende over mod sydvest. Om aftenen var der kun nogle få spurvehøge at træffe i Stadsparken (jeg så vist kun 5—6 stykker).

Den 31. august var det om morgenen lidt skyet og sydøstlig vind (3); op på formiddagen blev det helt klart, mere stille, varmt. Ved 10-tiden begyndte træk af spurvehøge og hvepsevåger, der gik mod sydvest eller vest, måske 200 meter eller mere oppe, medens trækket de foregående dage lå under ca. 100 meters højde. Spredte træk sås derpå det meste af dagen, der blev anvendt til en tur over de store hedestrækninger øst for Falsterbo. Nu og da sås større rovfugle trække over meget højt oppe. Nogle tårnfalke hang flakkende over lyngen på musefangst. Herude på det åbne land fik jeg det held med korte mellemrum at se både fiskeørn og rød glente; den første kom trækkende mod sydvest inde over land nær stranden, ganske lavt og kun et hundrede meter fra mig. Af den røde glente sås een flyvende rundt fra område til område, snart hvilende på en hegnspæl, snart på jorden; en anden sad ivrigt optaget af et bytte på en græsgrøn, tuet, fugtig plet i heden — et pragtfuldt dyr, gnistrende lys rust-

¹ Flere af de musvåger, jeg så denne og de følgende dage, var usædvanlig gæsvindte i vendingen, små og mørke; jeg formoder, at det har været den østlige musvåge.

brun med de sorte svingfjer skarpt afstikkende og et hoved og hals, der næsten lyste kridhvidt i sollyset. Glenten vilde nødig forlade sit bytte; den sad og flænsede, kiggede nu og da efter min hustru og mig, der åbent og frit nærmede os (der var ikke tale om at få nogensomhelst dækning); da vi havde stået og set på den lidt på indtil ca. 50 meters afstand, både med og uden kikkert, fandt den det dog endelig sikrest at lette; kredsene holdt den sig i nærheden. Byttet var en ung stok-and, hvoraf brystet var ædt og tarmene flået ud. Hvordan den har fået byttet, melder historien intet om; den kan have taget det selv, taget det anskudt eller tiggat det af en vandrefalk, hvoraf der sås nogle stykker på egnen. Enkelte større rovfugle sås på afstand ude i heden, men det lykkedes ikke at komme dem nær, — jeg vilde gætte på en sjælden, ikke på disse par sider nævnt art; men da det nærmest er gætteeri, skal det forblive skjult.

Om aftenen sås i Stadsparken 6—7 spurvehøge, måske en her hjemmehørende familie. Også nogle få tårnfalke havde åbenbart haft deres hjem her.

Den 1. september var vinden drejet om i VSV, endnu svag (2—3); stadig varmt. Den første trækkende hvepsevåge sås kl. 9⁰⁵, og i de følgende timer sås stadig trækkende hvepsevåger, i hvert fald kom der endnu enkelte kl. 1—2 om eftermiddagen. De kom højt oppe, og stadig kredsene rundt under den fremadskridende bevægelse mod sydvest; oftest sås 4—10 kredse rundt, længe, højt oppe over Stadsparken; et pragtfuldt skue. Man måtte uvilkårligt tænke sig, at den udbredte vandflade foran dem fik dem til at dvæle lidt over den sidste rest af det svenske lands skove. Det største antal, jeg så på een gang over mig, var 18, kredsene mod vest. Usædvanligt stort træk var det ikke, men der gik dog denne formiddag mange over Sundet.

En rød glente kom også denne formiddag trækkende over, ligeledes kredsene højt oppe en stund, inden den fortsatte mod vest-sydvest. En vandrefalk gik hurtigt mod sydvest, i samme højde som de andre; og ganske spredt kom enkelte spurvehøge. Ved middagstid, da det var stegende varmt, syntes trækket af de kredsene hvepsevåger og andre rovfugle at hæves endnu mere fra jorden; jeg gættede på, at de gik i

en højde af 300—400 meter over jorden på dette tidspunkt. Nu og da kom enkelte rovfugle over, som det på grund af afstand, belysning m. m. ikke var muligt for mig at identificere. Endnu den $\frac{2}{3}$, sås før min bortrejse enkelte trækkende spurvehøge. Foruden rovfuglene kom selvfølgelig også en del andre trækkende fugle over eller langs stranden, men det så alt dominerende fugletræk i disse par dage var rovfugletrækket, — et så tiltalende skue, at øjet hellere hvilede på de kredsende, vandrende rovfugle end på de mere almindeligt forekommende andre fuglearter.

Løsrevne dagbogsblade har for det meste ikke større interesse for andre end iagttageren selv. Når jeg alligevel har valgt at publicere denne isolerede iagttagelse, er det for eventuelt at få en eller anden til at interessere sig for et nøjere studium af denne side af fugletrækket, som også berører vort land. Der er næppe tvivl om, at en systematisk undersøgelse heraf på denne som på den anden side Sundet, vilde kunne skaffe betydeligt mere frem med hensyn til rovfuglenes træktider og trækveje m. m. i landets sydøstlige del om efteråret, end vi endnu har i spredte faunistiske arbejder. I heldige år må man kunne følge trækket fra Syd-Sverige over Sjælland og videre. Og et andet synspunkt har desuden fået mig til at skrive disse linier, nemlig, at jeg måske kunde bidrage til, at nogle få tilhørende de fem promille af mennesker, der ikke kan lade være at hæve blikket, når en fugl flyver over, opnår den nydelse, det er at se et ordentligt træk af rovfugle og se, at disse prægtige flyvere heldigvis ikke endnu er helt udryddet, takket være Skandinavien-Finlands reserver.

NOGLE IAGTTAGELSER FRA TRE FISKEØRNEREDER I SMÅLAND, SOMMEREN 1932

AF

VAGN HOLSTEIN

Dagene fra den 18. til den 26. Juli 1932 tilbragte jeg som Gæst hos gode Venner paa Godset Tyllinge i det nordøstlige Småland omtrent paa Grænsen af Öster-Götland. Ved den